

2. Карпова Л. П. Формування професійної компетентності вчителя загальноосвітньої школи: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04 / Л. П. Карпова— Харків, 2003.— 209 с.
3. Маслов А. Самоактуалізація особистості та освіти / А. Маслов: пер. з англ., перекладач Т. А. Валєва.— Київ— Донецьк, 1994.— 52 с.

В статті освещены основные результаты опытно-экспериментальной работы по проблеме развития профессионального педагога в процессе педагогического образования и профессионального педагога в процессе педагогического образования. Проведены исследования по использованию педагогических технологий в экспериментальной работе педагогов, которые направлены на повышение эффективности профессионального педагога, формирование профессионального педагога, повышение профессионального педагога, повышение профессионального педагога.

The paper highlights the main results of experimental work on the problem of developing a professional image of a social pedagogue in post-diploma education. The activity of pedagogic staff of experimental post-diploma institutions on the use of a number of measures and techniques that enhance the effectiveness of the mentioned process has been considered.

Key words: professional image, social worker, professional competence, self-management

СОЦІОЛОГІЧНА КОНЦЕПТУАЛІЗАЦІЯ РИЗИКУ В КОНТЕКСТІ СОЦІОКУЛЬТУР-

НИХ ПІДХОДІВ

Новосад К.
м. Ужгород

двох напрямків соціологічної концептуалізації поняття ризику пропонується виділити дві лінії ризикологічних досліджень: "помірну" і "радикальну". На думку Н.О. Яницького: "Прийняття помірної вважалося, що ризик є об'єктивно існуюча небезпека, яка завжди опосередковується соціальними та культурними стереотипами і процесами. Представники радикальної стверджують, що ризик як такої не існує. Є лише сприйняття ризику, яке завжди буде продуктом історично, політично і соціально обумовленого погляду на світ" [1, с.3-4].

Узагальнення соціологічної концептуалізації ризику до чотирьох основних можна знайти у О.Ренн, який додає до трьох вже перерахованих підходів, соціально-перцептивну концепцію ризику П. Словіка і Н. Лумана [2, с.81]. Проте будь-яке узагальнення позбавляє соціологічну концептуалізацію конкретності поглядів кожного з окремого дослідника.

Мета статті - визначити обмеженість соціологічних підходів у соціологічній концептуалізації ризику, розв'язати особливості соціологічних підходів концептуалізації ризику та визначити обмеженість їх інтерпретації поняття ризику та безпеки.

Результатом соціологічної рефлексії на протязі попереднього століття стали кілька концептуалізацій щодо ризику. Проблема ризику почала привертати увагу у 1921 році після виходу друком книги американського економіста Френка Найта «Ризик, невизначеність і прибуток». Саме з цього періоду, за даними В.І. Зубкова, "до статистичного трактування ризику додалися економічні дослідження, а сама тема стала звертати на себе увагу все більшої кількості вчених різних спеціальностей і міцно увійшла в науку" [3, с.13]. Пізніше до проблематики ризику додалися ризики інформаційної ізоляції, нерозв'язності інфраструктури

Розглянута обмеженість соціологічних підходів до соціологічної концептуалізації ризику, доведено, що дослідницькі зусилля на визначення ризику вклячно як соціологічного факту, втрачають концептуальну цінність поглядів на природу ризику. Запропоновано визнання природної небезпеки в якості об'єктивного фактора та ризику в якості суб'єктивного фактора моделі діяльності.

Ключові слова: концептуалізація, ризик, сутність, природа ризику, категоризація ризику, культурно-перцептивна-соціологічна концепція ризику, соціально-перцептивна концепція ризику.

Поняття ризику є предметом широкого наукового дискурсу. Ризик вивчається різними науковими дисциплінами на різних рівнях аналізу. Проте концептуалізація поняття ризику не набула достатнього потенціалу в соціологічній рефлексії. Згідно дослідженням Н.О. Яницького, концептуалізація ризику відбувається в межах двох великих напрямків: "реалістичного" та "соціологічного". Вихідними моментами реалістичного підходу є поняття небезпеки або шкоди, твердження про можливість обчислення моменту настання ризику та калькуляції їх наслідків. Ризик визначається в якості об'єктивного явища, продукту ймовірності виникнення небезпеки та масштабу його наслідків.

Головна проблема реалістичної концептуалізації поняття ризику є його відкидання залежності від соціальних факторів або визнання їх в якості залежних від зовнішніх факторів. Невизначеність цього питання стала підрунтям для формування соціологічних підходів концептуалізації ризику: "культурно-символічному" (М.Дуглас, А.Вільямс), теорії "суттєвості ризику" (У.Бек, Е.Тіденс) та "калькулятивної раціональності" (М.Фуко). Але для простоти розуміння